

VZPOMÍNKA NA DOC. MUDr. JOSEFA KROUPU, DrSc.

25. prosince 1998 by oslavil 81. narozeniny doc. MUDr. Josef Kroupa, DrSc., emeritní ředitel Výzkumného ústavu traumatologického (nyní Úrazová nemocnice) v Brně. Životopisy pana docenta jsme četli v různých variacích v odborných časopisech u příležitosti jeho životních jubileí. Z nich snad nejvýstižnější bylo laudatio prof. J. Knoblocha publikované zdánlivě v nedávné době v *Rozhledech v chirurgii*.

Doc. Kroupa byl jako nástupce prof. Nováka jmenován v roce 1965 ředitelem ústavu, v němž pokračoval v odborné, vědeckovýzkumné a organizační práci svého předchůdce a v průběhu dalších desetiletí přes všechny peripetie tento ústav velmi úspěšně vedl. Ve školicím centru Výzkumného ústavu traumatologického organizoval školení mladých vědeckých pracovníků.

Životní dílo doc. Kroupy reprezentuje i jeho rozsáhlá přednášková a publikační činnost. Přednesl více než 360 odborných přednášek, z toho 60 v zahraničí (Berlín, Freiburg, Tübingen, Budapešť, Atény, Kyjev, Riga, Moskva, Vratislav, Varšava, Bern, Curych, Vídeň, Salcburk atd.). Publikoval více než 250 prací, z toho 45 v zahraničních časopisech a kongresových sbornících, je autorem více než 50 populárně vědeckých článků, zpracoval významné kapitoly do 6 monografií. Jeho rozsáhlé texty pro ČSČK v Praze o první pomoci a předlékařské první pomoci vyšly v několika vydáních. Z řady prací publikovaných ve Vojenských zdravotnických listech citujeme alespoň rozsáhlý souborný referát „100 let léčení zlomenin“.

Velkou část své profesní činnosti věnoval pan docent Kroupa vědeckovýzkumné práci, kterou započal ihned po nástupu do Úrazové nemocnice. Od r. 1965 do r. 1985 byl předsedou hlavní problémové komise pro výzkum v úrazové chirurgii, byl odpovědným řešitelem 20 výzkumných závěrečných zpráv opouštěných v resortním i státním plánu výzkumu, vypracoval 34 posudků na kandidátské disertační, doktorské a habilitační práce různých autorů.

Docent Kroupa absolvoval také řadu studijních cest s aktivní účastí po celé Evropě - v r. 1959 3měsíční stipendium WHO v různých rakouských nemocnicích (školicí prof. Lorenz Böhrer), krátkodobé studijní pobyty v Berlíně, Moskvě, Říze, Leningradě, Budapešti, Davosu, Freiburgu, Paříži, Miláně či Aténách, od r. 1965 aktivně vystupoval na výročních sjezdech Rakouské společnosti pro úrazovou chirurgii v Salcburku. Byl také členem řady českých vědeckých společností a členem Rakouské společnosti pro úrazovou chirurgii. Organizoval mezinárodní a meziústavní spolupráci s Úrazovou nemocnicí ve Vídni, Rakouskou společností pro úrazovou chirurgii, Státním traumatologickým ústavem v Budapešti, Lotyšským vědeckovýzkumným ústavem pro traumatologii a ortopedii. Byl organizátorem traumatologických konferencí v Brně (od r. 1956), na které navazují od r. 1991 „Novákovy brněnské traumatologické dny“.

Řada vyznamenání a funkcí, jejichž výčet se vymyká možnosti naší rekapitulační vzpomínky, nekončí tím, že doc. Kroupa odešel v září r. 1985 do důchodu. Na zkrácený úvazek se nadále věnoval výzkumné práci až do r. 1990. Teprve poté se doma plně věnoval svým osobním zálibám - četbě, historii a psaní. V posledních letech napsal 15 vzpomínek na výjimečné české a slovenské traumatology a v r. 1996 vyšla jeho studie „Začátky moderní sociální politiky v Rakousku se zvláštním zřetelem k reformnímu sociálnímu zákonodárství v období vlády hraběte Eduarda Taaffeho (1879-1893)“.

Pan docent Kroupa odešel náhle, uprostřed tvůrčí práce, krátce před svými nedožitými osmdesátými narozeninami. Filozof Nietzsche svého času napsal: Každá vymoženost, každý krok vpřed za poznáním je důsledkem odvahy, tvrdosti vůči sobě samému, poctivosti k sobě samému. To vše plně platí o životě vědce, lékaře, pedagoga a člověka doc. MUDr. Josefa Kroupy. S projevem úcty a obdivu k jeho dílu a sympatiemi k jeho osobnosti chce se mi konstatovat: Jako se T. G. Masaryk zasloužil o náš stát, Josef Kroupa se zasloužil o naši traumatologii.

Doc. MUDr. Karel Zahorák, CSc.
VLA JEP Hradec Králové

